

Protokols Nr. 9

1. Aktualitātes Eiropas Savienības jautājumos
2. Ar COVID-19 saistītās ES iniciatīvas un vadlīnijas
3. Padomes septembrī
4. Informatīvais ziņojums saistībā ar skaidrojošiem dokumentiem/ korelācijas tabulām
5. Dažādi

Sēdi vada: A. Kurme, Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās.

Sēdes locekļi:

M. Klismets, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Z. Liepiņa, Ekonomikas ministrija
D. Giluce, Aizsardzības ministrija
E. Šimiņa-Neverovska, Satiksmes ministrija
E. Nagle, Satiksmes ministrija
S. Catlaka, Kultūras ministrija
I. Tāre, Labklājības ministrija
I. Blauberģa, Finanšu ministrija
G. Jakovele, Finanšu ministrija
I. Irbe, Finanšu ministrija
S. Inzena-Andzena, Iekšlietu ministrija,
A. Vahere-Abražune, Izglītības un zinātnes ministrija
K. Pommere, Tieslietu ministrija
L. Jenča, Tieslietu ministrija
V. Soņeca, Tieslietu ministrija
I. Baļčūne, Zemkopības ministrija
L. Timša, Veselības ministrija
I. Allika, Latvijas Banka

Klātesošie:

Ārlietu ministrija: A. Stīpniece-Pundore, M. Klīve, A. Čākure, R. Brusbārdis, J. Kevišs-Petuško, A. Ķempe, I. Ķīse, V. Borodiņeca, A. Mende.

L. Līce-Līcīte, Ministru prezidenta birojs
N. Preisa, Latvijas Brīvo Arodbiedrību savienība
I. Dēze, Saeimas Eiropas lietu komisija
K. Gailīte, Saeimas Eiropas lietu komisija

1. Aktualitātes Eiropas Savienības jautājumos

Ziņo: ĀM/ A. Kurme

Izsakās: EM/ Z. Liepiņa, MP birojs/ L. Līce-Līcīte

ĀM: 16. septembrī Eiropas Komisijas prezidente U. fon der Leiena Eiropas Parlamentā teica tradicionālo runu par situāciju Eiropas Savienībā. Drīzumā gaidāma Eiropas Komisijas darba programma 2021. gadam, par ko ĀM gatavos nacionālo pozīciju.

Eiropas dienaskārtībā plānotas vairākas augsta līmeņa sanāksmes: septembra Eiropadomē gaidāma diskusija par vienoto tirgu un digitalizāciju, oktobra Eiropadomē skatīs breksita jautājumu, kā arī tiks sākta diskusija par klimata mērķiem 2030. gadam. *Klimata likumu* (juridiski saistoša apņemšanās 2050. gadā sasniegt klimata neitralitāti) plānots pieņemt decembra Eiropadomē. Par to detalizēti spriedīs arī Vides padome oktobrī. Nākamnedēļ Komisija nāks klajā ar ilgi gaidīto Jauno Migrācijas un Patvēruma paktu. Septembra beigās Komisija publiskos pirmo Tiesiskuma ziņojumu. Diskusijas par ziņojumu oktobrī un novembrī būs Vispārējo lietu padomē, bet, iespējams, arī citos formātos. Dienaskārtībā arī Eiropas stratēģiskās autonomijas jautājums. Komisija strādā pie tā, lai noteiktu, kuras ir ES vājās jomas, īpaši pēc Covid-19 izraisītās krīzes. Svarīgi definēt, kurās jomās LV šādu stratēģisko autonomiju saudz. ĀM aicina EM, VARAM, SM (digitālās suverenitātes un tehnoloģiju izpratnē), LB (eirozonas stiprināšana) un pārējās ministrijas padomāt, kuras joma prioritāri vēlamies šeit redzēt, ņemot vērā, ka tās tiks skatītas līdz šim ES izvirzīto prioritāšu sasaistē.

EM: Definējot iekšēji, ko saprotam ar Eiropas stratēģiskās autonomijas jautājumu, rosina skatīties uz konkrētiem pasākumiem, lai stiprinātu rūpniecību Eiropā, piem.: 1) spēcīgs vienotais tirgus – priekšnosacījums izejvielu, kā arī produktu un pakalpojumu tirdzniecībai un pieejamībai kopumā, 2) kritiskās izejvielas Eiropas rūpniecības ekosistēmu attīstībai, 3) investīciju *skrīninga* mehānisma pārskatīšana, 4) likumdošanas vienkāršošana, piem. standartu un tehnisko noteikumu pārskatīšana (Covid-19 krīze labs piemērs attiecībā uz sejas maskām); 5) godīgi konkurences noteikumi.

L. Līce-Līcīte informē, ka stratēģiskās autonomijas jautājumu plānots diskutēt gan 29.-30.09.2020. FR prezidenta E. Makrona vizītes Latvijā laikā, gan 24.09.-25.09.2020. Eiropadomē¹. Jādomā, kā konceptu pagriezt vēlamā virzienā, kā spēcīnāt Eiropu un, kas ir mūsu sarkanās līnijas šādas stratēģiskās autonomijas ieviešanā. Gaidāmās FR prezidenta vizītes kontekstā uzrunā EM par konkrētām iniciatīvām, kur saudz LV priekšrocības. EM pieskaras vairākām šībrīža iniciatīvām. ĀM rosina kopīgi apspriest šos jautājumus pirms FR prezidenta vizītes Latvijā.

Nolemj: ĀM organizēt sanāksmi par stratēģisko autonomiju, lai kopīgi ar visām ministrijām noteiktu LV prioritārās jomas.

2. Ar COVID-19 saistītās ES iniciatīvas un vadlīnijas

Ziņo: ĀM/ A. Kurme

Izsakās: VM/ L. Timša, EM/ Z. Liepiņa, LBAS/ N. Preisa

ĀM informē, ka 04.09.2020. Komisija publicēja priekšlikumu Padomes rekomendācijām dalībvalstu koordinētai pieejai ieviešot ierobežojošos mērus brīvai personu kustībai. Diskusija par Komisijas priekšlikumu vēl nav notikusi un tuvākajā laikā nav plānota, iekams ES dalībvalstis nevienosies par kritērijiem nacionālā līmenī. ĀM aicina VM komentēt pašreizējo situāciju, ņemot vērā LV noteiktos kritērijus salīdzinājumā ar citās dalībvalstīs pieņemtajiem.

¹ Eiropadomes datums mainīts un tā norisināsies Briselē 01.-02.10.2020.

VM: Diskusijas par Komisijas rekomendācijām šobrīd nenotiek. Tāpat diskusijas par sliekšņa vērtībām (25-50) līdz šim nav bijušas. Latvijā VM, epidemiologu un infektologu ieskatā šobrīd nav pamatojuma mainīt sliekšņa vērtību - 16. Epidemioloģiskā situācija LV ir ļoti stabila un ir būtiski tādu saglabāt. Nākamnedēļ paredzēta Baltijas valstu veselības ministru savianšanās, tai skaitā konsultācija saistībā ar Komisijas priekšlikumu Padomes rekomendācijām.

EM pauž bažas, ka LV noteiktais sliekšnis šobrīd ir liels trieciens LV tūrisma industrijai un reģioniem.

VM uzsver, ka lielākā daļa saslimšanas gadījumu LV saistīti ar vizītēm no ārvalstīm. Svarīgi panākt, lai saslimstība nepieaugtu.

ĀM: jautājums par *status quo* Covid-19 mēru koordināciju starp ES dalībvalstīm tiks runāts 22.09.2020. Vispārējo lietu padomē, gaidāms arī DE PRES ziņojums.

LBAS lūdz precizēt Komisijas rekomendāciju Padomei ieviešanu. LBAS interesē, lai ierobežojumi tiktu noteikti samērīgi, kā arī darbaspēka pieprasījuma gadījumā, lai pārrobežu darba ņēmējiem būtu iespējams šķērsot robežas, ievērojot visus veselības aizsardzības pasākumus. LBAS informē par aspektiem, kuriem, saistībā ar Covid-19 pandēmijas noteiktiem ierobežojumiem citu valstu arodbiedrības pievērš uzmanību. ĀM: Komisijas rekomendācijas vispirms jādiskutē valstu starpā, bet DE PRES šobrīd nerosina par tām diskutēt, tāpēc katra valsts var lemt par kritēriju ieviešanu nacionālā līmenī. LV nacionālā pozīcija būs VM kompetencē, bet šobrīd netiek plānota.

Nolemj: Pieņemt zināšanai ĀM sniegto informāciju.

3. Padomes septembrī

3.1. 22.09.2020. Vispārējo lietu padomes videokonference

Ziņo: ĀM/ A. Kurme

Šobrīd plānots, ka sanāksme notiks Briselē klātienē. Darba kārtībā 24.-25. septembra Eiropadomes sagatavošana. Plānots, ka DE PRES informēs par aktuālo situāciju par Covid-19 mēru koordināciju starp ES dalībvalstīm. Tiks runāts par ES – Apvienotās Karalistes attiecībām, kā arī par tiesiskumu Ungārijā un Polijā. Svarīgākais jautājums 24.09.-25.09.2020. Eiropadomes sagatavošana. Papildus DE PRES informēs dalībvalstis par aktuālo situāciju likumdošanas programmēšanas jautājumos, kā arī plānots uzsākt darbu pie 15.-16. oktobra Eiropadomes sagatavošanas. Informatīvais ziņojums MK apstiprināts 15.09.2020. Saeimas Eiropas lietu komisijas sēdē to plānots izskatīt 18. septembrī.

3.2. 24.09.-25.09.2020. Eiropadome²

Ziņo: ĀM/ A. Kurme

Izsakās: MP birojs/ L. Līce-Līcīte

Covid-19 pandēmijas ietekmē ES darba kārtības jautājumi, kurus tika plānots skatīt marta un jūnija Eiropadomē līderu līmenī tā arī netika diskutēti, tādēļ Š. Mišels izsludinājis ārkārtas Eiropadomē 24.-25. septembrī klātienē. Plānoti divi jautājumu bloki: 1) ES Vienotais tirgus, rūpniecības politika un digitālie jautājumi; 2) ārējās attiecībās – Turcija un Ķīna. Sagaidāms, ka dalībvalstis uzrunās arī jautājumu par notikumiem Baltkrievijā un Navaļņija saindēšanu Krievijā. Nacionālā pozīcija 15.09.2020. apstiprināta MK, 18.09.2020. plānota izskatīšana Saeimas Eiropas lietu komisijas sēdē.

L. Līce-Līcīte informē, ka šoreiz lielākā daļa Eiropadomes jautājumu saistīti ar ārlietām. Paredzēta stratēģiska diskusija par ES-Ķīnas attiecībām, atskats uz Eiropas institūciju vadītāju video tikšanos ar Ķīnas vadību, kā arī par plašāka spektra sadarbību ar Ķīnu nākotnē

² Eiropadomes datums mainīts un tā norisināsies Briselē 01.-02.10.2020.

(ekonomika, cilvēktiesības utt.); 2) Grieķijas – Turcijas attiecības; 3) ekonomiskais bloks – vienotais tirgus, digitālie un rūpniecības politikas jautājumi, tai skaitā Eiropas stratēģiskās autonomijas jautājums; 4) LV lūgusi pieskarties aktuāliem notikumiem Baltkrievijā un Krievijā.

3.3. 21.09.2020. Ārlietu padome

Ziņo: ĀM/ A. Mende

Eiropas Savienības Ārlietu padomes sanāksme plānota Briselē klātienē. Darba kārtībā ministru diskusija par pašreizējo situāciju Lībijā; ES – Āfrikas Savienības attiecības, kā arī situācija Baltkrievijā. Cerība, ka tiks panākta vienošanās par sankcijām.

3.4. 18.09.2020. Neformālā ES Konkurētspējas ministru sanāksme

Ziņo: EM/ Z. Liepiņa

Diskusijās jautājums par ES vienotā tirgus noturību, lai sekmētu Eiropas spēcīgu atveseļošanos, konkurētspēju un ilgtspēju. Diskusija par vienota tirgus stiprināšanu un aktīva dialoga veicināšanu, lai atceltu šķēršļus vienotajā tirgū. Stratēģiskā autonomija.

3.5. 21.-22.09.2020. Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru sanāksme

Ziņo: ZM/ I. Baļčūne

Plānota viena no noslēdzošajām diskusijām par KLP nākamajā periodā. Domājams, ka oktobrī varētu tikt panākta vispārējā pieeja. Tiks diskutēts arī tirdzniecības jautājums. ZM lūgusi A. Balodi pārstāvēt ministru sanāksmē.

3.6. 30.09.2020. Neformālā Vides ministru sanāksme

Ziņo: VARAM: M. Klismets

Pagaidām zināma tikai darbakārtība – skatīs bioloģiskās daudzveidības un klimata jautājumus. Sanāksme plānota klātienē Berlīnē.

3.7. Par 20.-21.2020. septembra Eiropas Savienības Ārlietu padomes Kopējās tirdzniecības politikas jautājumos neformālo sanākumi ĀM ziņos oktobra VAS (Informatīvais ziņojums skatīts MK 15.09.2020. sēdē).

Citu ziņojumu par septembra padomēm nav.

ĀM aicina nozaru ministriem piedalīties Padomes sanāksmēs klātienē, īpaši gatavojoties diskusijām par Latvijai svarīgiem jautājumiem, un, kur paredzēti svarīgi lēmumi, kas skar LV intereses. MP biroja pārstāve, EM, TM un SM pauž atbalstu viedoklim, ka nepieciešams izstrādāt kopēju nostāju šajā jautājumā. ĀM: Varam nākt klajā ar priekšlikumiem, jautājums jārisina kopīgi ar VM ekspertīzi. TM rosina jautājumu skatīt *Covid-19 jautājumu darba grupā*.

Nolemj: ĀM sadarbībā ar Veselības ministriju ierosināt *Covid-19 jautājumu darba grupā* diskusiju par vienotu kopīgu rekomendāciju izstrādi ministriem saistībā ar dalību Padomes sanāksmēs klātienē.

4. Informatīvais ziņojums saistībā ar skaidrojošiem dokumentiem/ korelācijas tabulām.

Ziņo: TM/ K. Pommere

Izsakās: EM/ Z. Liepiņa, SM/ E. Šimiņa-Neverovska

TM iepazīstina ar sagatavoto Informatīvo ziņojumu par korelācijas tabulām. Paldies ministrijām par iesaisti. TM Informatīvajā ziņojumā izklāstīta situācija Eiropas Savienības tiesas 2019. gada spriedumā par direktīvu transponēšanas pasākumiem. TM iezīmē rīcību, ko Latvija var īstenot, lai korekti informētu Eiropas Komisiju par transponēšanas veikšanu: 1) izmantot tiesību aktu anotācijas; 2) informatīvā materiāla sagatavošana. TM, apzinoties administratīvo slogu, piedāvā precizēt iepriekšējo, 2017. gada VSS protokolu, neko tajā

neatceļot, bet paredzot papildus lietas, kas jā sagatavo, paziņojot par konkrēta tiesību akta prasību ieviešanu. TM aicina ministrijas atbalstīt TM Informatīvā ziņojuma un lēmuma protokola projekta virzīšanu uz VSS.

EM lūdz TM precizēt informatīvajā ziņojumā jautājumu par anotācijām. Kopumā Informatīvo ziņojumu atbalsta. TM informē, ka administratīvā sloga mazināšanai piedāvā likuma anotāciju aizstāt ar informatīvo materiālu. SM vērš uzmanību, ka Komisijas prasība ir iesniegt kolerācijas tabulas, nevis aprakstu. Tāpat SM sagaida no TM vienotu pieeju standartizētas veidlapas izveidē. SM arī uzsver, ka protokollēmuma ir jābūt skaidram un saprotamam, vienlaikus, esošā redakcija tāda nav, un tālāko rīcību var saprast tikai tad, ja to detalizēti skata kopā ar informatīvo ziņojumu. SM rosina TM apsvērt grozījumus MK noteikumos, lai šis jautājums netiktu atrunāts tikai VSS līmenī, bet attiecīgajā regulējumā. SM atbalstīs informatīvo ziņojumu. TM izvērtēs un, ja būs nepieciešams, precizēs informatīvo ziņojumu, ņemot vērā izskanējušos ieteikumus.

Nolemj: Atbalstīt TM Informatīvā ziņojuma par korelācijas tabulām virzīšanu uz VSS.

5. Dažādi

5.1. Eiropas Komisijas ikgadējais tiesiskuma ziņojums – sadaļa par Latviju

Ziņo: M. Klīve

Saņemta EK ikgadējā Tiesiskuma ziņojuma projekta sadaļa par Latviju. Kopīgais ziņojums tiks publicēts 25.09.2020. Plānots, ka oktobra Vispārējo lietu padomē tiks diskutēts par ziņojumu kopumā, bet novembrī plānots apspriest ziņojuma sadaļas par piecām ES dalībvalstīm protokolārā secībā (BE, BG, CZ, DK, EE). Tiesiskuma situāciju LV plānots apspriest nākamā gada otrajā pusē.

5.2. Baltijas valstu koordinēšanās, izskatot pievienošanas dažādām iniciatīvām/ vēstulēm

ĀM aicina, apsverot pievienošanas citu dalībvalstu iniciatīvām, ne-papīriem u.tml., informēt, lai esam lietas kursā, kad LV viedoklis atšķiras no citām Baltijas valstīm. Jābūt informētiem, ja objektīvu apsvērumu dēļ Baltijas valstu nostājas ir atšķirīgas, lai būtu gatavi skaidrot Latvijas lēmumu pievienoties vai nepievienoties kādai iniciatīvai.

5.3. Par nacionālā kontaktpunkta izveidi informācijas apmaiņai un palīdzības sniegšanai terorismā cietušajiem pārobežu gadījumos

TM informē, ka nepieciešams noteikt atbildīgo ministriju par nacionālā kontrolpunkta izveidi informācijas apmaiņai par terorismā cietušo personu juridisko statusu un palīdzības sniegšanai terorismā cietušajiem pārobežu gadījumos. TM saredz ĀM, IEM, VM, LM kompetenci un aicina tuvākās nedēļas laikā satikties, lai identificētu iestādi Latvijā, kas potenciāli varētu pildīt šāda kontaktpunkta funkcijas. TM aņņemas nedēļas laikā organizēt šādu sanākumi.

5.4. Apstiprināt sistēmā ESVIS-L saskaņotās COM tabulas:

- 25. nedēļas COM tabula (15.06.2020.-21.06.2020.) saskaņota ESVIS 10.07.2020.
- 26. nedēļas COM tabula (22.06.2020.-28.06.2020.) saskaņota ESVIS 17.07.2020.
- 27. nedēļas COM tabula (29.06.2020.-05.07.2020.) saskaņota ESVIS 24.07.2020.
- 28. nedēļas COM tabula (06.07.2020.-12.07.2020.) saskaņota ESVIS 31.07.2020.
- 29. nedēļas COM tabula (13.07.2020.-19.07.2020.) saskaņota ESVIS 07.08.2020.
- 30. nedēļas COM tabula (20.07.2020.-26.07.2020.) saskaņota ESVIS 14.08.2020.
- 31. nedēļas COM tabula (27.07.2020.-02.08.2020.) saskaņota ESVIS 21.08.2020.
- 32. nedēļas COM tabula (03.08.2020.-09.08.2020.) saskaņota ESVIS 28.08.2020.
- 33. nedēļas COM tabula (10.08.2020.-16.08.2020.) saskaņota ESVIS 04.09.2020.

34. nedēļas COM tabula (17.08.2020.-23.08.2020.) saskaņota ESVIS 11.09.2020.

Nolemj: 1) TM organizēt sanākumi par atbildīgo par kontaktpunktu par terorismā cietušo personu juridisko statusu; 2) apstiprināt COM tabulas par 25. (15.06.2020.-21.06.2020.) līdz 34. (17.08.2020.-23.08.2020.) nedēļām.

5.5. Nākamā VAS 21. oktobrī (tbc.)

VAS protokols saskaņots elektroniski ESVIS-L sistēmā 2020. gada 29. septembrī.

Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās

A. Kurme

Protokolēja: Gunta Ērgle-Lāce

Ārlietu ministrijas Vispārējo un institucionālo
jautājumu nodaļas trešā sekretāre, tel. 67015966